



Tiedotus

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 46/15
Luxemburgissa 29.4.2015

Tuomio asiassa C-528/13
Geoffrey Léger v. Ministre des Affaires sociales, de la Santé et des Droits
des femmes ja Établissement français du sang

**Miehille, joilla on ollut sukupuolisuhteita miesten kanssa, asetettu pysyvä
verenluovutuskielto voidaan asianomaisessa jäsenvaltiossa vallitsevan tilanteen
perusteella oikeuttaa**

Tällaisten henkilöiden osalta on osoitettava, että he ovat suuressa vaarassa saada vakavia tartuntatauteja, kuten muun muassa HI-viruksen, ja ettei ole olemassa tällaisten tautien tehokkaita havaitsemistekniikoita tai kyseistä kieltoa vähemmän rajoittavia menetelmiä veren vastaanottajien terveyden korkeatasoisen suojelun varmistamiseksi

Ranskan Metzissä sijaitsevan Établissement français du sang -veripalvelulaitoksen lääkäri epäsi 29.4.2009 Geoffrey Léger'n toimoman verenluovutuksen sillä perusteella, että tällä oli ollut sukupuolisuhte miehen kanssa ja että Ranskan oikeudessa kielletään verenluovutus pysyvästi miehiltä, joilla on ollut tällaisia sukupuolisuhteita. Léger'n riitautettua kyseisen päätöksen tribunal administratif de Strasbourg (Ranska) kysyy unionin tuomioistuimelta, sopiiko tällainen pysyvä kielto yhteen unionin erään direktiivin¹ kanssa. Tämän direktiivin mukaan henkilöiltä, jotka ovat sukupuolikäyttäytymisensä vuoksi suuressa vaarassa saada vakavia tartuntatauteja, jotka voivat levitä veren välityksellä, kielletään verenluovutus pysyvästi.

Tänään antamassaan tuomiossa unionin tuomioistuin toteaa ensinnäkin, että tribunal administratif de Strasbourg on selvítettävä, **onko Ranskassa olemassa silloin, jos kyseessä on mies, jolla on ollut sukupuolisuhte miehen kanssa, suuri vaara saada vakavia tartuntatauteja, jotka voivat levitä veren välityksellä.** Tässä tarkastelussa tribunal administratif de Strasbourg on otettava huomioon **Ranskassa vallitseva epidemiologinen tilanne**, jolla on Ranskan hallituksen ja komission mukaan erityinen luonne. Unionin tuomioistuin korostaa tässä yhteydessä, että sille toimitettujen tietojen mukaan lähes kaikki HIV-tartunnat vuosilta 2003–2008 johtuivat sukupuolisuhteesta, ja puolet uusista tartunnoista koskivat miehiä, joilla oli ollut sukupuolisuhteita miesten kanssa. Nämä olivat mainitulla ajanjaksolla eniten HIV-tartuntoja saanut väestönosa, jossa ilmaantuvuus oli 200 kertaa suurempi kuin Ranskan heteroseksuaalisessa väestössä. Kaikista Euroopan ja Keski-Aasian valtioista juuri Ranskassa on tutkittu olevan eniten HIV-tartuntoja miesten, joilla on ollut sukupuolisuhteita miesten kanssa, ryhmässä. Tribunal administratif de Strasbourg on siis selvítettävä, ovatko nämä tiedot nykyisen lääketieteellisen, tieteellisen ja epidemiologisen tietämyksen valossa luotettavia ja edelleen asian kannalta merkityksellisiä.

Vaikka tribunal administratif de Strasbourg katsoisikin, että miehet, joilla on sukupuolisuhteita miesten kanssa, ovat Ranskassa suuressa vaarassa saada HI-viruksen kaltaisia tauteja, olisi selvítettävä, onko pysyvä verenluovutuksen vasta-aihe unionin perusoikeuksien ja muun muassa **sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän kieltoa koskevan periaatteen**² mukainen.

Koska Ranskan lainsäädäntö voi merkitä miespuolisten homoseksuaalisten henkilöiden sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää, unionin tuomioistuin muistuttaa, että Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettujen oikeuksien ja vapauksien käyttämisen rajoituksia voidaan säätää ainoastaan, jos ne ovat välttämättömiä ja vastaavat tosiasiallisesti

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/98/EY täytäntöönpanosta veren ja sen komponenttien tiettyjen teknisten vaatimusten osalta 22.3.2004 annettu komission direktiivi 2004/33/EY (EUVL L 91, s. 25).

² Euroopan unionin perusoikeuskirjan 21 artiklan 1 kohta.

unionin tunnustamia yleisen edun mukaisia tavoitteita tai tarvetta suojella muiden henkilöiden oikeuksia ja vapauksia. Unionin tuomioistuin katsoo tässä yhteydessä, että vaikka Ranskan säännöstössä säädetty kielto myötävaikuttaa vaaran, että jokin tartuntatauti leviää vastaanottajille, pitämiseen mahdollisimman pienenä ja siis yleiseen tavoitteeseen varmistaa ihmisten terveyden korkeatasoinen suojelu, **suhteellisuusperiaatteen noudattamisedellytys voi jäädä täyttymättä**. Ei nimittäin voida sulkea pois, että HI-virus voidaan havaita tekniikoilla, jotka ovat tehokkaita varmistamaan vastaanottajien terveyden korkeatasoisen suojelun. Kansallisen tuomioistuimen on selvitettävä, onko tällaisia tekniikoita olemassa; testien on perustuttava uusimpiin tieteellisiin ja teknisiin menettelyihin.

Jos tällaisia tekniikoita ei ole olemassa, tribunal administratif de Strasbourgin on selvitettävä, onko olemassa **pysyvää verenluovutuskieltoa vähemmän rajoittavia menetelmiä vastaanottajien terveyden korkeatasoisen suojelun varmistamiseksi**, ja selvitettävä muun muassa, onko terveyden vaarantavat sukupuoliyhteytykset mahdollista tunnistaa tarkemmin kirjallisella kyselyllä ja terveydenhoitoalan ammattilaisen tekemällä henkilökohtaisella haastattelulla.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian yhteydessä unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samankaltaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla sivustolla "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106